

prof. JUDr. HELENA VÁLKOVÁ, CSc.
MINISTRYNĚ SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 11.4.2014
Čj. MSP-55/2014-OD-SPZ/3

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Obviněný I. S.– stížnost pro porušení zákona

Příloha: Trestní spis Krajského soudu v Ostravě, sp. zn. 67 T 3/2013

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného I. S.

stížnost pro porušení zákona

proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11.3.2013, sp. zn. 67 T 3/2013, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27.6.2013, sp. zn. 2 To 67/2013.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 11.3.2013, sp. zn. 67 T 3/2013, bylo rozhodnuto, že podle § 452 odst. 2 trestního řádu se uznává na území České republiky na základě Úmluvy o předávání odsouzených osob ze dne 21.3.1983, publikované pod č. 553/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“), ve spojení s čl. 3 odst. 1 Dodatkového protokolu ze dne 18.12.1997, publikovaného pod č. 26/2003 Sb.m.s. (dále jen „Dodatkový protokol“) pravomocný rozsudek Zemského soudu v Korneuburgu, Rakouská republika, ze dne 3.10.2012, sp. zn. 614 Hv 9/12p, kterým byl obviněný shledán vinným zločinem loupeže podle § 142 odst. 1 trestního zákoníku Rakouské republiky, zločinem výdělečné krádeže, částečně dokončené, částečně ve stádiu pokusu, podle § 15 odst. 1, § 127 a § 130 trestního zákoníku Rakouské republiky a přečinem zatajení listin podle § 229 odst. 1 trestního zákoníku Rakouské republiky a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání tří let. Dále bylo vysloveno, že podle § 451 odst. 3 trestního řádu bude pokračováno ve výkonu trestu odnětí svobody, jehož konec je stanoven na 14.5.2015, bez jeho přeměny.

Usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27.6.2013, sp. zn. 2 To 67/2013, bylo odvolání obviněného proti tomuto rozsudku zamítnuto.

Těmito rozhodnutími a v řízení předcházejícím jejich vydání byl porušen zákon v neprospěch obviněného, a to z následujících důvodů:

Obviněnému byla Krajským soudem v Ostravě pro řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí podle oddílu sedmého hlavy XXV. trestního řádu ustanovena obhájkyň JUDr. Hana Řeháčková, aniž by mu byla dána možnost obhájce si zvolit a aniž by mu byla určena lhůta k jeho zvolení, čímž došlo k porušení § 38 odst. 1 trestního řádu, resp. čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

Pro řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí podle oddílu sedmého hlavy XXV. trestního řádu totiž není stanovena zvláštní úprava volení a ustanovování obhájců. Důvod nutné obhajoby pro účely tohoto řízení je upraven v § 36 odst. 4 písm. f) trestního řádu a na zvolení a ustanovení obhájce v tomto řízení se plně uplatní obecná úprava v § 37 a násl. trestního řádu. Krajský soud v Ostravě tedy ve svém postupu pochybil, přičemž Vrchní soud v Olomouci se s tímto pochybením relevantně nevypořádal a v odůvodnění svého rozhodnutí pouze paušálně konstatoval, že Krajský soud v Ostravě postupoval v souladu s trestním řádem, neboť podle § 36 odst. 4 písm. f) trestního řádu ustanovil obviněnému obhájkyň, vyrozuměl ji o konání veřejného zasedání, jehož se účastnila a doručil jí i obviněnému rozsudek. Protože trestní řád nepočítá s ingerencí obviněného nacházejícího se ve výkonu trestu odnětí svobody na území jiného státu v uznávacím řízení před soudy České republiky, lze podle Vrchního soudu v Olomouci konstatovat, že veškerá zákonná práva obviněného byla v daném řízení zachována.

Vrchní soud v Olomouci tedy ve svých závěrech zjevně opomněl § 38 odst. 1 trestního řádu, resp. čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Krom toho je třeba zdůraznit, že právě fakt, že obviněný, který se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody na území jiného státu a neúčastní se proto veřejného zasedání konaného před soudem České republiky v řízení o uznání cizozemského rozhodnutí, klade specifické, vyšší nároky na kvalitu jeho obhajoby, jejímž klíčovým elementem je možnost volby obhájce obviněného.

Dále pak též došlo k porušení čl. 3 odst. 1 Dodatkového protokolu. Právním základem pro uznání cizozemského rozhodnutí na území České republiky byla v daném případě Úmluva a čl. 3 Dodatkového protokolu. Zmíněný čl. 3 odst. 1 Dodatkového protokolu přitom umožňuje převzetí obviněného k výkonu trestu odnětí svobody bez jeho souhlasu, pokud odsuzující rozhodnutí nebo správní rozhodnutí vydané v jeho důsledku zahrnuje příkaz k vyhoštění, vypovězení nebo jiné opatření, v jehož důsledku obviněný nebude moci po propuštění dále setrvávat na území odsuzujícího státu. Odsuzující rozhodnutí Zemského soudu v Korneuburgu, které bylo v tomto případě předmětem rozhodování o uznání a výkonu, bylo vydáno dne 3.10.2012. Sankce zákazu pobytu, jež byla soudy činnými v České republice v této věci zohledněna, však byla obviněnému uložena rozhodnutím Okresního hejtmantství v Korneuburgu ze dne 22.5.2012, tedy ještě před samotným odsouzením.

Za takových okolností lze stěžít tvrdit, že sankce zákazu pobytu byla uložena správním rozhodnutím vydaným „v důsledku odsouzení“ (v anglickém znění „an administrative decision consequential to that sentence“), jak vyžaduje čl. 3 odst. 1 Dodatkového protokolu.

Vrchní soud v Olomouci toto pochybení Krajského soudu v Ostravě odbyl obecným poukazem na princip vzájemné důvěry, kterým se podle něj řídí trestní spolupráce mezi státy Evropské unie a na jehož základě nemá rozumné pochybnosti o postupu správního orgánu, které by vedly k jeho bližšímu přezkoumání, když o zákazu pobytu bylo rozhodnuto v souvislosti s trestnou činností obviněného, jíž byl pak následně uznán vinným uznávaným cizozemským rozhodnutím, čímž údajně byla v době rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě i Vrchního soudu v Olomouci splněna podmínka čl. 3 odst. 1 Dodatkového protokolu. S faktem, že podle čl. 3 odst. 1 Dodatkového protokolu nestačí souvislost příkazu k vyhoštění, vypovězení nebo jiného opatření, s ohledem na které obviněný nebude moci po propuštění dále setrvávat na území odsuzujícího státu, s odsuzujícím rozhodnutím, ale že správní rozhodnutí zahrnující příkaz k vyhoštění, vypovězení nebo jiné opatření, v návaznosti na které obviněný nebude moci po propuštění dále setrvávat na území odsuzujícího státu, musí být vydáno v důsledku odsuzujícího rozhodnutí, se již Vrchní soud v Olomouci nevypořádal. Stejně tak není z rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci zřejmé, proč by zásada vzájemné důvěry v systémy trestní justice a právo účinné v ostatních členských státech Evropské unie (viz rozsudek Evropského soudního dvora z 11.2.2003 ve spojených věcech C-187/01 a C-385/01 Hüseyin Gözütok a Klaus Brügge, odst. 33) měla vést k nekritické akceptaci správního rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, snížení kvality soudního přezkumu, a tím ke snížení úrovně ochrany práv osob.

Pokud Vrchní soud v Olomouci přešel pochybení krajského soudu a odvolání obviněného zamítl, porušil též ustanovení § 256 trestního řádu, dle kterého odvolací soud odvolání zamítne, shledá-li, že není důvodné a dále pak ustanovení § 254 odst. 1 trestního řádu, dle kterého soud přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy závěrem navrhuji, aby Nejvyšší soud České republiky

1. podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27.6.2013, sp. zn. 2 To 67/2013, a v řízení předcházejícím jeho vydání byl porušen zákon v neprospěch obviněného I. S., a to v § 38 odst. 1 trestního řádu, čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, čl. 3 odst. 1 Dodatkového protokolu, § 256 trestního řádu a § 254 odst. 1 trestního řádu,
2. podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil napadené usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27.6.2013, sp. zn. 2 To 67/2013, stejně jako jemu předcházející rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 3. 2013, sp. zn. 67 T 3/2013, jakož i všechna rozhodnutí na něj obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
3. podle § 270 odst. 1 trestního řádu věc přikázal Krajskému soudu v Ostravě, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [11 Tz 17/2014](#)